

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา
Knowledge Management of School Administrators According
to The School Core Curriculum

ปวีณา พลพาลสังข์ และ ธดา สิทธิธาดา
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: s65561802010@ssru.ac.th, thada.si@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

โรงเรียน คือสถานที่ที่ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ล้วนต้องมีแบบแผนการทำงานเพื่อให้การบริหารงานในโรงเรียนเป็นไปตามทิศทางที่ตั้งไว้ สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ หลักสูตรแกนกลางของสถานศึกษา และผู้บริหารที่จะต้องนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียน เพื่อให้ตรงตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา

คำสำคัญ: การจัดการความรู้, ผู้บริหารสถานศึกษา, หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา

Abstract

School is a place that gives importance to teaching and learning at all levels whether formal education and non-formal education and self-study All must have a work plan in order for school administration to follow the set direction. The most important thing is School core curriculum and administrators who must bring their existing knowledge and abilities to use in school management to meet the aims and objectives of the school's core curriculum.

Keywords: knowledge management, administration, curriculum

บทนำ

ในอดีตจนถึงปัจจุบันสถานศึกษาถือว่าเป็นสถานที่ที่ผู้ปกครองมีความไว้วางใจและเชื่อมั่นว่าสามารถที่จะดูแลอบรม สั่งสอนบุตรหลานในปกครองของตนได้อย่างมีศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี เติบโตไปเป็นบุคคล

ที่มีความรู้ ความคิด ความสามารถและมีทักษะชีวิตในด้านต่างๆ ซึ่งสำคัญมากที่ผู้บริหารสถานศึกษานั้น จะต้องมีการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาและรวมถึงต้องสอดคล้องกับ บริบทรอบๆโรงเรียน รวมไปถึงต้องอิงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1) ซึ่งเป็นหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมไปถึงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรแกนกลางของสถานศึกษา และยังได้มีการกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำ ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เอาไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้วย และยังเปิดโอกาส ให้กับสถานศึกษาสามารถที่จะเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความเหมาะสมและตรงตามจุดเน้นของแต่ละ สถานศึกษา ทั้งนี้มีการปรับกระบวนการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นเกณฑ์การจบการศึกษาใน แต่ละระดับชั้นรวมถึง เอกสาร หลักฐานทางการศึกษาเพื่อให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และ มี ความชัดเจนในการที่จะนำไปปฏิบัติ เช่นเดียวกับ อวตยา แสงทอง (2564) ก็ได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหาร สถานศึกษาควรที่จะให้ความสำคัญกับหลักสูตรแกนกลางของสถานศึกษานั้นต้องมีความรู้ความเข้าใจอันดี เกี่ยวกับหลักสูตร และนำมาปรับใช้กับสถานศึกษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียน และยังรวมถึงการ พัฒนาสถานศึกษา หากต้องการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดผลดี และตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน ก็จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ในหลักสูตรได้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ผู้นำ หรือผู้บริหารสถานศึกษานั้นจะต้องมีการวิเคราะห์ วางแผนอย่างเป็น ขั้นตอนในการพัฒนาอย่างชัดเจน เพราะหลักสูตรคือหัวใจของสถานศึกษาและส่งผลไปถึงการจัดการเรียน การสอนของครูซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับไหนก็ตาม การพัฒนาและการใช้ หลักสูตรจะประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเกิด ประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนและผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงแนวคิด วิธีการ ความรู้ใหม่ๆ ที่มี ความสอดคล้องกับเหตุการณ์บ้านเมืองในสถานการณ์ปัจจุบัน

การจัดการความรู้

ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของการจัดการความรู้ไว้ดังต่อไปนี้

วิสิทธิ์ มะณี (2559) ได้กล่าวว่า การจัดการความรู้เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการสร้างการจัดเก็บและการแบ่งปันความรู้ซึ่งต้องอาศัยความเกื้อหนุนกันระหว่างคนเทคโนโลยีและ กระบวนการนำความรู้ไปใช้

ขณะที่ พรภัทร อินทรพรพัฒน์ (2562) ได้เขียนความหมายของการจัดการความรู้ไว้ดังนี้ การจัดการ ความรู้ (Knowledge Management: KM) คือ การดำเนินการอย่างเป็นระบบของกระบวนการทำงานและ โครงสร้าง ขององค์การเพื่อสนับสนุน พัฒนา และประยุกต์ใช้ความรู้สะสมอยู่ทั่ว องค์การ ผ่านกระบวนการ

สร้าง การแบ่งปันและการประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การในการสร้างความสามารถในการ พัฒนาผลิตภัณฑ์หรือองค์การ เพื่อเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ กล่าวอย่างง่ายก็คือการจัดการความรู้เป็นกลยุทธ์ หนึ่งขององค์กรที่ดึงความรู้จากคนที่เชี่ยวชาญสื่อสารไปสู่คนไม่เชี่ยวชาญ และเมื่อสื่อสารไปแล้วคนที่ไม่เชี่ยวชาญ มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น การดำเนินการจัดการความรู้ จะต้องนึกถึงบุคลากรภายในองค์กรและประโยชน์ไว้เป็นอันดับแรกๆ

ส่วน สาวิตรี สกลเศรษฐ (2561, หน้า 27) ได้สรุปความหมายของการจัดการ ความรู้ ไว้ว่า กระบวนการบริหารจัดการองค์ความรู้ภายในสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีจุดประสงค์หลักคือการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นให้บุคลากร สามารถกำหนดความรู้ สร้างและแสวงหาความรู้ จัดเก็บความรู้อย่างเป็นระบบ มีการประมวลและ กลั่นกรองความรู้ โดยสามารถเข้าถึงความรู้ และการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และทั่วทั้งองค์การ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์การ

และ Ainur Rahman Rosyidah Dzunur'aini and Ika Nur'aini (2022) ได้กล่าวว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการของการจัดการอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ จากองค์ความรู้ในบุคคลในองค์กร มาอำนวยความสะดวกเป็นคราวๆ เพื่อให้ค้นหาได้ง่าย หรือเข้าถึงได้ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบรรลุเป้าหมาย ขององค์กร การจัดการความรู้จะทำให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน การจัดการความรู้จัดเป็นกลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อและการประเมินทั้งเพื่อการพัฒนาประสิทธิผลขององค์กรหรือเพื่อการพัฒนาโอกาสหรือโอกาส ไม่มีใครอื่นนอกจากวัตถุประสงค์ของการดำรงอยู่ของการจัดการความรู้คือการพัฒนาจุดแข็งและจุดแข็งขององค์กรเพื่อดำเนินการตามกระบวนการหลักที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ในการสร้างการจัดการความรู้ในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ สถาบันการศึกษาจะต้องได้รับการสนับสนุนหรือสนับสนุนโดยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในวันธรรมของการเข้าถึงและปรับปรุงหรือพัฒนาความสามารถในการแข่งขันและคุณภาพขององค์กร

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การจัดการความรู้ ก็เปรียบเสมือนการจัดการความคิดเพื่อให้เป็นระบบสร้างสิ่งใหม่ๆที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการนำความรู้ที่มีอยู่มาพัฒนาสร้างแนวทางให้เกิดผลประโยชน์ที่สุดเพื่อให้งานที่วางไว้ดำเนินไปอย่างราบรื่นตามที่มีความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ และเป็นการวิเคราะห์ความสำเร็จที่จะเป็นไปได้ในภายภาคหน้า

การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสูงสุดในการเป็นผู้บริหารงานในโรงเรียน การที่จะบริหารจัดการความรู้ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความรู้ เข้าใจที่ทันสมัย

ดำเนินการจัดการความรู้ร่วมกับคณะครูและบุคลากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนและเกิดผลดีต่อสถานศึกษา คอยพัฒนาส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีกำลังใจในการทำงานอยู่เสมอ มีนักวิชาการได้ศึกษาและทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของผู้บริหารไว้ดังนี้

สุชาดา หวังดี (2560) ได้พูดถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดการความรู้ตามกระบวนการจัดการ ความรู้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดความรู้ ผู้บริหารจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดการความรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกฝ่าย เห็นความสำคัญของการจัดการความรู้ เตรียมแผนการจัดการความรู้ เพื่อรองรับนโยบายจากหน่วยงานเบื้องบนในด้านเทคโนโลยีด้านบุคลากร นำไปศึกษาดูงานด้านการจัดการความรู้จากหน่วยงานอื่น ๆ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเบื้องต้น แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง หลังจากนั้น ผู้บริหารและครูประชุมจัดทำแผนการจัดการความรู้ กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ทิศทาง ในการจัดการความรู้ มีการรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ และปรับปรุงแผนการจัดการความรู้ต่อไป

2. ด้านการแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ ผู้บริหารจัดให้มีการวิเคราะห์หาจุดบกพร่องในเรื่องทักษะของบุคลากรและใช้กระบวนการที่เป็นขั้นตอนชัดเจน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง จัดให้มีการเก็บรวบรวมข้อความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำไปแก้ไขวิธีปฏิบัติอยู่เสมอ มีการเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ จากภายนอกสถานศึกษา มาให้ความรู้และพัฒนากการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน จัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากภายนอก ระดมความคิดของบุคลากรเพื่อพัฒนากการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ส่งเสริมให้มีการสร้างทีมงานหรือการทำงานเป็นทีม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีการรวบรวม หรือสังเคราะห์ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานของบุคลากร และให้บุคลากรได้ทดลองปฏิบัติงานในหน้าที่อื่น ๆ เพื่อเป็นโอกาสสำหรับการเรียนรู้

3. ด้านการจัดเก็บความรู้ ผู้บริหารจัดระบบห้องสมุดให้พร้อมแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน มีการดำเนินการรวบรวม ประมวลองค์ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ พัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยี เพื่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบฐานข้อมูลในด้านต่าง ๆ สร้างระบบเครือข่าย (Network) โครงสร้างพื้นฐานช่วยสนับสนุนในการติดต่อสื่อสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งการบริหาร การบริการ การจัดการเรียนการสอน และการวิจัยจัดให้มีบุคลากรที่รับผิดชอบต่อการบำรุงรักษาเทคโนโลยีและการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอย่างเหมาะสม จัดทำ Website ของสถานศึกษาและมีการปรับปรุงข้อมูลอย่างเป็นปัจจุบัน จัดทำเอกสาร ความรู้ หลักวิธีการ และกระบวนการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงข้อมูล และแนวปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ นำข้อมูลจากบันทึกการปฏิบัติงานและรายงานการปฏิบัติงานมาใช้พัฒนากการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

4. ด้านการถ่ายโอนความรู้และนำไปใช้ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรได้มีการขอคำปรึกษาในการปฏิบัติ จากผู้มีประสบการณ์หรือผู้อาวุโสอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการประชุมหรือสัมมนา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำมาใช้พัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่ บุคลากรได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานและการสื่อสาร มีการพัฒนาตนเองด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการถ่ายทอดวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practices) ให้กับบุคลากร มีเอกสารหรือคู่มือให้บุคลากรได้ศึกษา เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน มีการสืบค้นความรู้จากห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ

จะเห็นได้ว่าการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญมาก สำหรับสถานศึกษา เพราะไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการบุคลากร บริหารจัดการงานต่างๆ ก็ต้องอาศัยผู้บริหารเป็นผู้ให้ความสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรทุกคน รวมไปถึงการบริหารจัดการงานที่จะต้องให้สำเร็จตรงตามแบบแผนที่วางไว้ เพื่อให้ครูพัฒนานักเรียนให้ตรงตามหลักสูตรของสถานศึกษาที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน อาจจะมีการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่สถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา

คำว่าหลักสูตร ได้มีนักวิจัยและนักวิชาการหลากหลายท่านได้บอกว่า หลักสูตร คือ หัวใจสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งก็ถือว่าเป็นความจริงที่ปรากฏตามสถานศึกษาในทุกๆแห่ง เพราะการที่สถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีเป้าหมาย และดำเนินการตามเป้าหมายได้นั้นต้องอาศัยหลักสูตรเป็นตัวตั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาก็มีหลักสูตรของสถานศึกษาเช่นกันไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรกลุ่มสาระ โครงสร้าง เวลาเรียน กิจกรรมงานต่างๆ รวมไปถึงกิจกรรมเสริมสร้างความรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่ถ้าหากสถานศึกษาจะมีแค่หลักสูตรเพียงอย่างเดียว คงจะเรียกว่าสถานศึกษาที่สมบูรณ์แบบไม่ได้ ดังนั้นการที่สถานศึกษาจะสมบูรณ์แบบได้นั้นต้องมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน โดยคนที่จะเชื่อมความลงตัวนี้นั้นก็คือผู้บริหารที่จะต้องมีการใช้ความรู้มาบริหารจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา และพัฒนาอย่างเต็มที่สำหรับครูและนักเรียน

ดังที่ กษมา ชนะวงศ์ (2564) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระ กิจกรรม สื่อ เป้าหมาย ข้อกำหนดหรือแผนการจัดมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งในและนอกชั้นเรียน รวมถึงการประเมินที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลง มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตลอดจนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปพัฒนาได้ตามศักยภาพของตนเอง

อีกทั้ง วรกร สุวรรณ (2562) ก็ได้ให้ความหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าเป็นหลักสูตรที่กระจายอำนาจการจัดการศึกษา ให้กับสถานศึกษาในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารจัดการ

และการใช้หลักสูตรเป็นการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งความสำเร็จดังกล่าวนี้ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีคุณภาพ และได้รับการสนับสนุนส่งเสริมร่วมมือการบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งทราบบทบาทภารกิจหน้าที่ ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพสูงสุด

นอกจากนี้ เพลินพิศ ธรรมรัตน์ (2559) กล่าวถึงหลักสูตรสถานศึกษา ว่าจะต้องประกอบด้วยการเรียนรู้และประสบการณ์อื่นๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำ มาตรฐานการเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องการเรียนเพิ่มเติม เป็นรายปีหรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละปีหรือภาคและก าหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รวมไปถึง วรรณกร ศรีรอด (2556) อธิบายว่าหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดทำ หรือพัฒนาขึ้น โดยจัดทำ องค์กรประกอบต่างๆของหลักสูตรให้เป็นไปตามขอบข่ายที่ก าหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วจัดทำ าสาระหรือรายละเอียดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่นรวมทั้งความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน หลักสูตรของแต่ละโรงเรียนจึงมีส่วยที่เป็นแกนกลางเหมือนกัน แต่แตกต่างกันในส่วนเพิ่มเติมตามวิสัยทัศน์ และความต้องการของบุคคลต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

สรุปคือ หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา เปรียบเสมือนเครื่องยนต์ของรถยนต์ หากรถไม่มีเครื่องก็ไม่สามารถจะเคลื่อนไปไหนได้ ซึ่งเมื่อเครื่องยนต์ดี รถยนต์ก็สามารถติดได้ เมื่อรถติดแล้วก็ไม่สามารถที่จะวิ่งไปไหนได้หากขาดคนขับรถ ซึ่งก็เปรียบเสมือนกับผู้บริหารที่จะต้องบังคับทิศทางของรถให้ไปตามทางที่เลือก และครูก็เปรียบเสมือนพวงมาลัยที่จะต้องคอยรับฟังคำแนะนำ จากผู้บริหารรวมทั้งสิ้นแล้วจะขาดสิ่งใดไปไม่ได้เลย เพราะทุกส่วนมีความสำคัญเท่าๆกัน

การจัดการความรู้ตามหลักสูตรแกนกลางของสถานศึกษา

ในปัจจุบันสังคมภายนอกได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้สถานศึกษาหลายแห่งก็มีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องนำความรู้มาบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมหลักสูตรแกนกลางของสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21

ตามที่ ปีเตอร์ ดรักเกอร์ (2551) เห็นว่าหลักในการบริหารเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องศึกษา และนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กร แนวคิดด้านการบริหาร (Management Concept) นั้น เป็นการนำเสนอกรอบความคิดในการบริหารการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะทุกองค์กรต่างก็ต้องการการบริหารจัดการที่ดีทั้งสิ้น เพื่อให้องค์กรสามารถก้าวหน้าได้ดีที่สุด ด้วยเหตุนี้ การ

บริหารจึงนับว่าเป็นหลักการที่มีความสำคัญเหนือกว่าปัจจัยอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ เป็นการนำความสามารถของผู้คนมาใช้งานร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างควมมีประสิทธิผลของจุดแข็งและลบล้างจุดอ่อนที่เป็นอยู่

จะเห็นได้ว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารครูและบุคลากรให้ทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่นนั้น จะต้องอาศัยการจัดการความรู้ที่มีอยู่ในตัวของผู้บริหารและให้เป็นไปตามที่หลักสูตรแกนกลางของสถานศึกษาได้กำหนดแนวทางและวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสถานศึกษา รวมไปถึงการนำหลักสูตรแกนกลางมาใช้เพื่อวางแผนการจัดการความรู้ลงสู่บุคลากรในสถานศึกษาทุกๆ ด้าน เพื่อให้การบริหารงานมีความราบรื่นและตรงตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาที่ได้วางไว้มากที่สุด

สรุป

การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางของสถานศึกษา หากจะให้การบริหารเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและส่งผลต่อการความสำเร็จนั้นต้องมีปัจจัยหลายอย่างเป็นตัวประกอบ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดอันกว้างไกล สามารถบริหารจัดการงานในสถานศึกษาได้ทุกเรื่องด้วยการตัดสินใจอย่างเด็ดขาดในการแก้ปัญหา นำความรู้ ความสามารถที่มีศักยภาพมาใช้ในการทำงาน สนับสนุนส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มที่และยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคน แล้วนำความคิดเห็นมาประชุมหารือเพื่อหาข้อสรุปในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข หากผู้บริหารมีการดำเนินการเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงทักษะความรู้ ความสามารถที่ครูแต่ละคนมี หรือนำความรู้ที่ครูมีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งผู้บริหารและคณะครูจะทำให้การพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปในทางที่ดีขึ้นอย่างแน่นอน และก่อนที่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนจะพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ต้องบริหารบริหารงานตามหลักสูตรของสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ชัดเจนและสอดคล้องกับสถานการณ์ บริบทในปัจจุบัน มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ยอมรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรคนในสถานศึกษา เพื่อนำข้อเสนอแนะนั้นๆ มาเป็นข้อปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานและต้องอยู่ในกรอบของหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา ซึ่งก็มีความเชื่อมโยงกับความต้องการของครูเพื่อครูเพื่อให้เกิดผลที่ดีที่สุดสำหรับสถานศึกษาและส่งผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2566. จาก <http://academic.obec.go.th/web/news/view/75>.

กษมา ชนะวงศ์. (2564). *รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน*. วิทยานิพนธ์ดุสิตวิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ปีเตอร์ เอฟ ดักเกอร์. (2548). *ทฤษฎีการบริหารการจัดการสมัยใหม่*. สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2566, จาก <http://sasiprapa61450668.blogspot.com/2018/11/peter-f.html>.
- พรภัทร อินทรพรพัฒน์. (25 มีนาคม 2562). “การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)”. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <http://gg.gg/dwfs1>.
- วรกร สุวรรณ. (2562). *การศึกษามลภาวะการจัดการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active online สำหรับนักเรียนการศึกษาทางเลือก โรงเรียนวิเชียรมาตุ 3.ต.รัง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ*.
- วรรณกร ศรีรอด. (10 พฤษภาคม 2556). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก:กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีเขต 1*. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2566, จาก https://www.hu.ac.th/conference/conference2013/Proceedings2013/pdf/Book3/Describe2/335_100-110.pdf.
- วิสิทธิ์ มะณี. (2559). การจัดการความรู้. *วารสาร“ศึกษาศาสตร์มจร”มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 4(2), 137-150.
- สาวิตรี สกลเศรษฐ. (2561). *การจัดการความรู้ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วิทยา*
- สุชาติ หวังดี. (2560). *การจัดการความรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศูนย์ภัทรบุรพาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- อวิศยา แสงทอง. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์). ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- เพลินพิศ ธรรมรัตน์. *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา : การปลูกฝังพาราในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. ดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- Suebpanya, T., & Teanprapakun, P. (2022). การ บริหาร การ จัดการ เรียน รู้ ใน สถาน ศึกษา สังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่ การ ศึกษา ประถม ศึกษา ลำปาง เขต 2. *Dhammathas Academic Journal*, 22(2), 57-70.
- Tungsee, W. (2022). การ บริหาร งาน วิชาการ ของ ผู้ บริหาร สถาน ศึกษา ใน โรงเรียน สห วิทยาเขต ที่ 2 จังหวัด นครศรีธรรมราช สังกัด สำนักงาน เขต พื้นที่ การ ศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12.
- Rahman, A., Dzunur’aini, R., & Nur’aini, I. (2022). *Knowledge management as an effort to develop learning organizations in Islamic educational institutions*. Nidhomul Haq: *Jurnal Manajemen Pendidikan Islam*, 7(1), 92-102.